

VCA 2008/05

**De nieuwe VCA aanpak
Wat moet ik als
preventieadviseur zeker weten?**

Inleiding

Waarom eigenlijk elke 3-4 jaar een update?

- Nieuwe inzichten
- Nieuwe wet- en regelgeving
- Wens om onderscheidend te blijven
- De lat steeds iets hoger (continue verbetering)

inhoud

- 1 VCA problemen**
- 2 VCA 2008/05 - structuur**
- 3 VCA 2008/05 - procedure**
- 4 VCA 2008/05 - wijzigingen**
- 5 VCA 2008/05 – samenvatting**
- 6 VCA 2008/05 - LMRA**

1 De VCA problemen

VCA problemen

■ Oneigenlijk gebruik

- VCA** eisen waar VCA* voldoende is

■ Marktwerking

- Aannemers wensen VCA certificaat 'op papier' zonder een echt veiligheidsbeleid te hebben.

■ Kwaliteit van de audits

- Groot aantal onterecht toegekende certificaten (Vermoeden in België – Nederlandse studie)

2 VCA 2008/05 – Structuur

VCA 2008/05 - structuur

- **Proceduregedeelte**

- **Checklijst**
 - 12 hoofdstukken
 - Mustvragen (*/**/petrochemie)
 - Aanvullende vragen (□)

VCA 2008/05 - structuur

■ Bijlagen

- Afkortingen en definities
- Bijlage A – eisen aan het VCA rapport
- Bijlage B – VCA eisen op de werkvloer mbt vraag 11.1 (VCA onderaanneming)
- Bijlage C – Uitgangspunten in VCA verband mbt zelfstandigen zonder personeel ingezet als onderaannemer in het kader van vraag 11.1
- Bijlage D – Matrix certificatieniveau's
- Bijlage E – Eisen mbt de certificatie instelling, coördinatoren en auditoren.
- Bijlage F – Instructie mbt het aantal te besteden mandagen in het kader van de auditing en de evaluatie.

3 VCA 2008/05 – procedure

VCA 2008/05 - procedure

■ Toepassingsgebied VCA 2008/05

Bedoeld voor bedrijven die werkzaamheden uitvoeren met **verhoogd** risico in een **risicovolle omgeving** zoals :

- Werktuigbouwkundige activiteiten
- Elektrotechniek en procesbesturing
- Bouwkundige werkzaamheden
- Civieltechnische activiteiten
- Overige diensten :
 - Isolatie
 - Steigerbouw
 - Industrieel reinigen
 - Stralen/conserveren
 - Verticaal transport

VCA 2008/05 - procedure

■ Checklijst VCA 2008/05

- 3 certificatie-niveaus
 - VCA*, VCA**, VCA petrochemie
- Mustvragen en aanvullende vragen (□)
- Rapport
- *Cursieve* teksten : onderbouwing
 - Doelstelling (*cursief*)
 - Minimumeisen (*cursief*)
 - Minimumeisen (recht)
 - Documenten

IF is geen criterium meer

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieniveau's VCA 2008/05

- VCA*
 - Gericht op de directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer, zonder inschakeling van onderaannemers.
 - Limiet (minder dan 35 werknemers) is weggefallen.
- VCA**
 - Gericht op de directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer, alsmede op de VGM structuur (oa beleid, organisatie en verbetermanagement)
- VCA petrochemie (nieuw)
 - Gericht op directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer alsmede op de VGM structuur EN op verschillende aanvullende eisen voor de petrochemie.
- Kan voor een volledig bedrijf of organisatorische eenheid.

VCA 2008/05 - procedure

■ VCA petrochemie

● Richtlijn

- Bedoeld voor bedrijven of organisatorische onderdelen daarvan die werkzaamheden uitvoeren aan (petro-) chemische installaties.
- Het is dus niet zo dat elke aannemer in de (petro-) chemie het VCA p certificaat moet hebben.
- Het gaat vooral om die bedrijven die én met onderaanneming werken én grotere complexe projecten uitvoeren.
- Er is een specifieke richtlijn voor opdrachtgevers met randvoorwaarden voor het opleggen van het certificaat.
- Er is voldoende tijd voor de aannemers om een aantal nieuwe elementen van de VCA p te ontwikkelen en te introduceren (1.1.2010)

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatie VCA 2008/05

● Vragen

- */**/petrochemie/□
- Doelstelling (altijd cursief)
- Minimumeisen (cursief/niet cursief)
- Documenten

● Score = voldoen aan alle minimumeisen

● Onderbouwing van de beoordeling in het auditrapport

- Auditor constateert per vraag of aan alle minimumeisen is voldaan.
- Voor de minimumeisen in cursief geeft de auditor een onderbouwing.
- De auditor beoordeelt of voldaan wordt aan de doelstelling en geeft daarvoor altijd een inhoudelijke onderbouwing.

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatienorm VCA 2008/05

Niveau	Vragen	Inhoud	Certificatienorm
VCA*	24 VCA* mustvragen	Eisen op de werkvloer	Alle VCA* mustvragen
VCA**	24 VCA* mustvragen 9 VCA** mustvragen 14 aanvullende vragen Totaal = 47 vragen	Eisen op de werkvloer + organisatie-eisen	Alle VCA** mustvragen Min. 6 aanvullende vragen Totaal = 39 vragen
VCA petrochemie	24 VCA* mustvragen 9 VCA** mustvragen 10 VCA petrochemie mustvragen (1) 4 aanvullende vragen Totaal = 47 vragen	Eisen op de werkvloer + organisatie-eisen + specifieke eisen petrochemie	Alle VCA petrochemie mustvragen Min. 2 aanvullende vragen Totaal = 45 vragen

(1) 10 aanvullende vragen van de VCA** worden mustvragen voor de VCA petrochemie

VCA 2008/05 - procedure

■ IF – arbeidsongevallen VCA 2008/05

- Niet langer een uitsluitingscriterium
- Blijft wel belangrijk maar wordt nu een indicator voor verbetering.
- Sectorgemiddelde volgens FAO (website)
Op basis van 4 cijfers.
- Ongevalstatistieken moeten tijdens elke audit (initieel, tussentijds en herhaling) geverifieerd worden.

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieproces VCA 2008/05

- Voorbereiding en invoering VCA eisen bij de aannemer.
- Aanvraag bij de certificatie-instelling
- Voorstel auditprogramma
- Audit fase 1 : documentenbeoordeling
- Audit fase 2 : toetsing implementatie
- Auditrapport
- Goedkeuring rapport door VCA-coördinator
- Certificatie door een bevoegd persoon bij de CI
- (beroepprocedure)

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieproces VCA 2008/05

● Audit fase 1

- Documentenbeoordeling (*)

Op locatie bij de aannemer

Nazicht documenten

Nazicht klachtenprocedure

Nazicht planning en uitvoering interne audits

Nazicht planning en uitvoering directiebeoordeling

Nazicht systematiek in opvolging en naleving relevante wetgeving

Aanvullende gegevens

(*) de lijst van benodigde documenten wordt aan de aannemer doorgegeven.

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieproces VCA 2008/05

● Audit fase 2

- Implementatie VCA eisen

Hoofdzetel en te bezoeken vestigingen

Werkplekken (projecten en andere locaties)

Systeem moet minimaal 3 maanden lopen

Gesprekken, interviews en controles met verantwoordelijken

Check bij de medewerkers en leidinggevenden op de werkplek

Nazicht IF op correctheid

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieproces VCA 2008/05

● Tussentijds audits

- Vragen gespreid over 2 tussentijdse audits, maar steeds :
 - Interne audits
 - Directiebeoordeling
 - Klachtenafhandeling
 - Verbeterprojecten
 - Veranderingen
 - Logogebruik
 - Nazicht verbeterpunten
 - IF
- Steeds een rapport

VCA 2008/05 - procedure

■ Certificatieproces VCA 2008/05

- Geldigheid certificaat : 3 jaar
 - Tussentijdse audits (eerste binnen 12 maand)
 - Herhalingsaudit (moet afgerond zijn voor de vervaldatum van het certificaat)

VCA 2008/05 - procedure

■ Overgangsmaatregelen

- Goedkeuring door uitvoerend comite : 24.11.2008
- Publicatie : 16.12.2008
- Certificatie mogelijk vanaf publicatie
 - Contracten afgesloten voor 1.2.2009 : mag VCA 2004/4
 - Vanaf 1.2.2009 : altijd op basis van VCA 2008/05
 - Vanaf 1.8.2009 : alle initiële en herhalingsaudits op basis van VCA 2008/05
 - Tussentijdse audits gebeuren op de basis waarop de initiële audit of herhalingsaudit uitgevoerd werd
 - Uiterlijk vanaf 1.8.2012 : alle bedrijven moeten geauditeerd zijn op VCA 2008/05

4 VCA 2008/05 – wijzigingen

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 1

VGM beleid en organisatie, betrokkenheid van de directie.

- 1.1 Heeft het bedrijf een VGM-beleidsverklaring ? -/**/P
 - Geen must voor VCA*
- 1.6 Vindt beoordeling plaats door de directie betreffende het voldoen aan de VCA eisen ? **/P
 - Naamsverandering : management → directie
 - Ook must voor VCA*
 - Jaarlijkse interne audit over alle van toepassing zijnde VCA vragen
 - Moet op de agenda staan van de directievergadering
 - Vaststellen, opvolgen en corrigeren van de tekortkomingen

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 1

VGM beleid en organisatie, betrokkenheid van de directie.

- 1.7 Wordt een doelstelling geformuleerd en opgevolgd met betrekking tot IF verzuimongevallen ? */**/P
 - 2 cursieve minimumeisen
 - Vastleggen
 - Evalueren en corrigeren
 - Aandachtspunten
 - Verleden IF
 - Sectorgemiddelde NACE code
 - Actieplan : wie doet wat, wanneer, welke middelen
 - Evaluatie : minstens 1 x per jaar
 - Correctie na evaluatie

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 1

VGM beleid en organisatie, betrokkenheid van de directie.

- 1.8 Worden VGM doelstellingen geformuleerd en opgevolgd ? -/□/ P
 - Geen must meer voor VCA**
 - Systematiek : actieplan, evalueren en corrigeren (zie 1.7)
 - 5 cursieve doelstellingen
 - Rapporteerbare ongevallen (alle letselongevallen zonder de EHBO)
 - Milieu-incidenten
 - Meldingen onveilige situaties en handelingen
 - VGM inspecties (1.5 en 8.1)
 - VGM observaties (4.2)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 2 VGM risicobeheer

● 2.3 Worden LMRA's uitgevoerd vóór aanvang van werkzaamheden ? */**/P

- **Nieuwe vraag**
- Must voor alle niveau's !
- LMRA = laatste minuut risicoanalyse (startwerkanalyse)
- Medewerkers vergewissen zich op de werkplek of alle risico's zijn onderkend en of afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen. Uitgangspunt is dat risicovolle werken pas worden gestart, indien afdoende maatregelen zijn genomen.
- Het is veeleer een 'doe-vraag', geen resultaatsverbintenis.
- Aandachtspunten
 - Aanwezigheid procedure
 - Instructies voor uitvoering LMRA
 - De werkelijkheid

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 3

Opleiding, voorlichting en instructie

- 3.4 Hebben alle medewerkers specifieke kennis en kunde gerelateerd aan door hen binnen het bedrijf uit te voeren specifieke risicovolle taken of werkzaamheden in een risicovolle omgeving ?

*/**/P

- De risicoanalyse bepaalt welke taken risicovol zijn (zie vragen 2.1 en 2.2)
- Register
- Afspraken
wie, welke opleiding, heropleiding.
- Attesten, diploma's of certificaten
Borging door erkend toetsencentrum
Borging door bedrijf of sector

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 3

Opleiding, voorlichting en instructie

- Voor de volgende risicovolle taken uitgevoerd in de (petro)chemie is een toetsing/examen noodzakelijk in een door 'VCA' erkend centrum:
 - Werken met een vorkheftruck – gevorderd
 - Verreiker vanaf 1.4.2009
 - Werken met een hoogwerker op vrachtwagen
 - Werken met zelfrijdende hoogwerker
 - Aanslaan en uitwijzen van lasten (rigger)
 - Werken als veiligheidswacht besloten ruimte
 - Werken met onafhankelijke ademhalingsbescherming
 - Werken aan flenzen – flensmonteur
 - Meten en detecteren van gevaarlijke stoffen (Explosief – Oxiderend – Toxisch)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 3

Opleiding, voorlichting en instructie

- 3.7 Vindt communicatie over VGM zaken plaats zonder taalbelemmeringen? */**/P

- 1 cursieve minimumeis : communicatie met anderstalige **medewerkers**
- In relatie met vragen:
 - 3.5 VGM voorlichting en instructies
 - 5.2 VGM projectplan : instructies aan eigen medewerkers
 - 7.1 optreden bij noodsituaties

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 3

Opleiding, voorlichting en instructie

- 3.8 Hebben de medewerkers kennis van de interne regels/procedures van de opdrachtgevers ? */**/P
 - Nieuwe vraag
 - Voor zover expliciet gevraagd door de opdrachtgever en beschikbaar gesteld
(kan steeds in de contracten worden opgenomen)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 4 VGM bewustzijn

● 4.1 Is er VGM overleg binnen het bedrijf ? -/**/P

- Geen must meer voor VCA*
- Overleg op 3 niveaus
 - Werkgever – werknemer (1 x per kwartaal)
 - VGM overleg op alle organisatieniveaus (1x per kwartaal)
 - VGM bijeenkomsten (bvb toolboxmeetings – niet voor VCA*)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 4 VGM bewustzijn

- 4.2 Heeft het bedrijf een programma voor het verbeteren van het VGM bewustzijn en VGM gedrag ? -/□/✓

- Nieuwe vraag. Belangrijke uitdaging voor VCAP
- Alle minimumeisen cursief
- Aandachtspunten
 - Observatieprogramma
 - Gedragsverbeteringsprogramma
 - Terugkoppelingsmechanisme

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 5 VGM projectplan

● 5.4 Wordt het VGM plan ter bespreking aangeboden aan de opdrachtgever ? -/□/P

- Vroegere versie: 'overleg'

- Aandachtspunten

Systematiek aanbieden, bespreken en registreren met opdrachtgevers

Wie is verantwoordelijk

Wat wordt besproken en afgesproken

Wat als de opdrachtgever weigert.

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 5 VGM projectplan

● 5.5 Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld per project ? -/□/□

- Bedrijf kan eigen definitie uitwerken in vraag 5.1
- Kan intern of extern zijn
- Systeem van aanstelling
- Indien intern : organogram
- Functieomschrijving : algemeen, per project, vereisten qua opleiding
- Aanwezigheid
- Onafhankelijk van de lijnorganisatie

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 6 Milieuzorg

- 6.1 Worden er voldoende preventieve milieumaatregelen genomen gericht op het voorkomen van bodemverontreiniging en op afvalstoffenbeheer ? */**/P
 - Enkel voor 'bodem' en 'afvalstoffen'

VCA 2008/05 wijzigingen

- **Hoofdstuk 7**
Vorbereiding op noodsituaties
- **7.1 Is het bedrijf voorbereid op effectief optreden in geval van noodsituaties ? */**/P**
 - **Aandachtspunten**
 - Niet van toepassing op bedrijfszetel
 - Project en werklocatie : hoofd – en nevenvestigingen geschrapt
 - Jaarlijkse oefening noodplan vervalt totaal voor VCA

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 8 VGM – inspecties

- 8.1 Worden periodiek werkplekinspecties uitgevoerd door operationeel leidinggevenden ? */**/P
 - Mustvraag op alle niveaus
 - Verslagen en follow-up van de inspecties (zie ook vraag 1.5 : betrokkenheid van de directie bij VGM – beleid)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 8 VGM – inspecties

- 8.2 Vindt er een trendanalyse plaats van bij inspecties geconstateerde tekortkomingen ? -/□/ P
 - Enkel mustvraag voor VCAP
 - In relatie met vraag 1.5 (betrokkenheid van de directie bij VGM beleid)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 9 Bedrijfsgezondheidszorg

- 9.4 Voert het bedrijf een beleid om na een ongeval aangepast werk aan te bieden ? -/□/ P
 - Enkel must voor VCAP
 - Definitie aangepast werk : bevorderen van herstel en het beperken van verzuim/werkverlet door na een ongeval met potentieel verzuim/werkverlet aan de betrokken medewerker – gebruik makend van de nog aanwezige restcapaciteit – aangepast werk aan te bieden.
 - Aandachtspunten
 - Voorbeelden van toepassing

VCA 2008/05 wijzigingen

- **Hoofdstuk 10**
Aanschaf en keuring van materialen, arbeidsmiddelen en PBM
- **10.1 Aankoopbeleid */**/P**
 - Wat met materialen, arbeidsmiddelen en PBM, die de aankoopprocedure niet gevolgd hebben ?
- **10.2 Periodieke keuring */**/P**
 - Inventarisatie risicovolle arbeidsmiddelen
 - Keuringseisen
 - Frequentie (min 1 x per jaar)
 - keuringsvervaldatum

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 11 Inkoop van diensten

- 11.1 Wordt bij onderaanneming zeker gesteld dat op de werkvloer aan alle van toepassing zijnde VCA eisen wordt voldaan ? -/□/ P
 - Geen must meer voor VCA**
 - Indien geen onderaannemers : positief
 - Aandachtspunten
 - Onderaannemer wordt echt aantoonbaar betrokken
 - Onderaannemer heeft eigen systeem waaruit blijkt dat hij eveneens aan de eisen van de VCA op de werkvloer voldoet (bijlage B)
 - Onderaannemer heeft een eigen VCA certificaat
 - Onderaannemer heeft een BeSaCC attest of gelijkwaardig (OHSAS, ...)

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 11 Inkoop van diensten

- (bijlage B) welke zijn de VCA eisen op de werkvloer ?
 - 2.1 risico inventarisatie en evaluatie
 - 2.2 taakrisicoanalyse
 - 2.3 LMRA door de werknemers van de onderaannemer
 - 2.4 PBM
 - 3.2 Basisveiligheid VCA
 - 3.3 Veiligheid voor operationeel leidinggevenden
 - 3.4 Risicovolle taken
 - 3.5 VGM voorlichting en instructie
 - 6.1 milieumaatregelen, bodemverontreiniging en afvalstoffenbeheer
 - 8.1 werkplekinspecties
 - 9.2 medisch onderzoek
 - 10.2 kering arbeidsmiddelen en PBM
 - 12.1 melding en registratie van arbeidsongevallen
 - 12.2 arbeidsongevallenonderzoek

VCA 2008/05 wijzigingen

- **Hoofdstuk 11**
Inkoop van diensten
 - **Zelfstandige zonder personeel (ZZP) als onderaannemer**
 - Geen VCA certificaat mogelijk (wel BeSaCC attest)
 - Zelfstandige heeft geen onderaannemers
 - Worden ingezet zoals tijdelijke medewerkers
 - Moeten voldoen aan :
 - 2.1 risico inventarisatie en evaluatie
 - 3.3 veiligheid voor operationeel leidinggevenden (VOL-VCA)
 - 3.4 risicovolle taken
 - 10.2 keuring arbeidsmiddelen en PBM

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 11 Inkoop van diensten

- 11.2 vindt gestructureerde beoordeling en selectie plaats van regelmatig ingeschakelde onderaannemers op basis van VGM prestaties ? -/□/ P

- Nieuwe vraag, enkel must voor VCAP
- Aandachtspunten
 - Procedure, beoordelingscriteria, beoordelingsrapporten
 - Lijst goedgekeurde aannemers
 - Geen onderaannemers : positief

VCA 2008/05 wijzigingen

■ Hoofdstuk 11

Inkoop van diensten

- 11.3 Worden voor risicovol werk uitzendkrachten via een VCU gecertificeerde uitzendorganisatie ingeleend ? -/□/ P

- Stap achteruit : enkel must voor VCAP
- Indien geen uitzendkrachten : positief
- Aandachtspunten :
 - Overzichtslijst uitzendkrachten
 - Inventaris risicovolle activiteiten
 - Inlening via VCU organisatie

VCA 2008/05 wijzigingen

- **Hoofdstuk 12**
Melding, registratie en onderzoek van incidenten
- 12.1 Heeft het bedrijf een procedure voor het melden en registreren van ongevallen met en zonder verzuim ? */**/P
 - zeker ook voor projecten en werklocaties
 - IF arbeidsongevallen niet langer uitsluitingscriterium
- 12.2 vindt er een onderzoek plaats van ongevallen met en zonder verzuim ? */**/P
 - Onderzoek naar **rechtstreekse** oorzaken
 - Procedure, verbetermaatregelen, actieplan, interne publicatie
- 12.3 Wordt bij het onderzoek van ongevallen een onderzoekmethode gericht op basisoorzaken gehanteerd ? -/□/P
 - Onderzoek naar **dieperliggende** oorzaken.

5 VCA 2008/05 – samenvatting

VCA 2008/05 - samenvatting

VCA RADIOSCOPIE		VCA2008			VCA2004	
		*	**	p	*	**
Rood is minder, groen is extra						
HOOFDSTUK 1 – VGM-BELEID EN -ORGANISATIE, BETROKKENHEID VAN DE DIRECTIE						
1.1	Heeft het bedrijf een VGM-beleidsverklaring?	■	●	●	●	●
1.2	Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld binnen het bedrijf?	●	●	●	●	●
1.3	Bestaat er een VGM-structuur in de organisatie?		●	●		●
1.4	Worden leidinggevenden beoordeeld op veiligheid, gezondheid en milieu?		□	□		□
1.5	Is directie actief betrokken bij VGM?		●	●		●
1.6	Vindt beoordeling door de directie plaats betreffende het voldoen aan de VCA-eisen?	●	●	●		●
1.7	Wordt een doelstelling geformuleerd en opgevolgd met betrekking tot IF verzuimongevallen?	●	●	●		
1.8	Worden VGM-doelstellingen geformuleerd en opgevolgd?		□	●		●
HOOFDSTUK 2 – VGM-RISICOBEHEER						
2.1	Heeft het bedrijf een actuele VGM-risico-inventarisatie en –evaluatie?	●	●	●	●	●
2.2	Vinden taakrisicoanalyses plaats?	●	●	●	●	●
2.3	Worden LMRA's uitgevoerd vóór aanvang van werkzaamheden?	●	●	●		
2.4	Worden de juiste PBM gratis ter beschikking gesteld, onderhouden en omgeruild?	●	●	●	●	●
HOOFDSTUK 3 – OPLEIDING, VOORLICHTING EN INSTRUCTIE						
3.1	Beschikken alle medewerkers over vakopleiding en ervaring gerelateerd aan de door hen uit te voeren werkzaamheden?	●	●	●	●	●
3.2	Hebben alle operationele medewerkers een diploma, attest of certificaat "Basisveiligheid VCA"?	●	●	●	●	●
3.3	Hebben alle operationele leidinggevenden een diploma, attest of certificaat "Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden VCA"?	●	●	●	●	●
3.4	Hebben alle medewerkers specifieke kennis en kunde gerelateerd aan door hen binnen het bedrijf uit te voeren specifieke risicovolle taken of werkzaamheden in een risicovolle omgeving?	●	●	●	●	●
3.5	Bestaat er een bedrijfseigen VGM-voorlichting en -instructie?	●	●	●	●	●
3.6	Bestaat er een adequate procedure voor het correct behouden en invullen van het veiligheidspaspoort, indien een veiligheidspaspoort wordt gehanteerd?	●	●	●	●	●
3.7	Vindt communicatie over VGM-zaken plaats zonder taalbelemmeringen?	●	●	●		□
3.8	Hebben de medewerkers kennis van de interne regels/procedures van de opdrachtgevers?	●	●	●		

VCA 2008/05 - samenvatting

HOOFDSTUK 4 – VGM-BEWUSTZIJN						
4.1	Is er VGM-overleg binnen het bedrijf?	•	•	•	•	•
4.2	Heeft het bedrijf een programma voor het verbeteren van het VGM-bewustzijn en VGM-gedrag?	□	•			□
HOOFDSTUK 5 – VGM-PROJECTPLAN						
5.1	Inteert het bedrijf VGM-projectplannen?	•	•			•
5.2	Worden de medewerkers geïnstrueerd over de inhoud van het VGM-projectplan?	•	•			•
5.3	Worden de medewerkers van onderaannemers geïnstrueerd over de inhoud van het VGM-projectplan?	•	•			•
5.4	Wordt het VGM-plan ter bespreking aangeboden aan de opdrachtgever?	□	•			□
5.5	Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld per project?	□	•			□
HOOFDSTUK 6 - MILIEUZORG						
6.1	Worden er voldoende preventieve milieumaatregelen genomen gericht op het voorkomen van bodemverontreiniging en op afvalstoffenbeheer?	•	•	•	•	•
6.2	Is er een milieufunctionaris aangesteld binnen het bedrijf?	□	□			□
HOOFDSTUK 7 – VOORBEREIDING OP NOODSITUATIES						
7.1	Is het bedrijf voorbereid op effectief optreden in geval van noodsituaties?	•	•	•	•	•
7.2	Hebben de in noodsituaties verantwoordelijke medewerkers binnen dat bedrijf een passende opleiding ontvangen?	□	□			□
HOOFDSTUK 8 – VGM-INSPECTIES						
8.1	Worden periodiek werkplekinspecties uitgevoerd door operationeel leidinggevenden?	•	•	•	•	•
8.2	Vindt er een trendanalyse plaats van bij inspecties geconstateerde tekortkomingen?	□	•			□
HOOFDSTUK 9 – BEDRIJFSGEZONDHEIDSZORG						
9.1	Worden medewerkers voor specifieke functies en/of bij tewerkstelling op specifieke werkplekken, mede op basis van geïnventariseerde risico's, beoordeeld op medische geschiktheid?	•	•	•	•	•
9.2	Ligt op basis van geïnventariseerde risico's (blootstelling) vast, voor welke functie werknemers periodiek een medisch onderzoek moeten ondergaan?	•	•	•	•	•
9.3	Worden medewerkers in de gelegenheid gesteld om de dienst voor bedrijfsgezondheidszorg te raadplegen?	□	□			□
9.4	Voert het bedrijf een beleid om na een ongeval aangepast werk te bieden?	□	•			□

6 VCA 2008/05 - LMRA

VCA 2008/05 - LMRA

■ Wat verlangt de nieuwe VCA

- Vraag 2.3 : Worden LMRA's uitgevoerd vóór aanvang van werkzaamheden ?
 - Doelstelling :
medewerkers vergewissen zich op de werkplek ervan of alle risico's zijn onderkend en of afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen. Uitgangspunt is dat risicovolle werken pas worden gestart, indien afdoende meetregelen zijn genomen.
 - Minimumeisen :
Procedure/instructie voor het uitvoeren van LMRA door medewerkers
Uitvoeren van LMRA
 - Documenten
Procedure / instructie

VCA 2008/05 - LMRA

■ Waarom LMRA

- Eenvoudig in gebruik
- Is pro-actief : identificeren van gevaren en elimineren vóór aanvang.
- Maakt werknemers bewust van potentiële gevaren. Zij zijn het immers die de LMRA uitvoeren.
- Kan eenvoudig geïntegreerd worden in bestaande veiligheidssystemen.
Niet enkel in VCA systeem.
- Het wordt reeds geruime tijd opgelegd door opdrachtgevers (bvb checklijst op de achterzijde van de vergunning)

VCA 2008/05 - LMRA

■ Wie doet wat ?

● Werknemer

- Doet LMRA zoals aangegeven
- Contacteert verantwoordelijke bij twijfel

● Verantwoordelijke

- Controleert de kennis en de uitvoering van LMRA
- Geeft positieve feedback naar de werknemers (bvb via toolbox)
- Begeleidt de werknemers in het gebruik van LMRA

● Manager

- Doet eveneens een controle op de kennis en de uitvoering van LMRA
- Geeft feedback
- Stelt de nodige middelen ter beschikking (kaartje, checklijst, boekje, ...)

VCA 2008/05 - LMRA

Voorbeeld: 1. Maak een geplastificeerd kaartje

LMRA
Laatste Minuut Risico Analyse
Het nieuwste middel tegen ongevallen

Gebruik geheel voor eigen risico!!

VCA 2008/05 - LMRA

Voorbeeld: 2. Met op de achterkant

**1. Kijk om je heen, bedenk wat je gaat doen en vraag je af:
Wat kan er nog fout gaan?**

**2. Als het mogelijk fout kan gaan bedenk dan:
Wat is hiervan de oorzaak?**

**3. Aarzel niet, neem actie!
Wat ga je doen om het gevaar te vermijden?**

Kaartnr:

LMRA : laatste minuut risicoanalyse

Doel : alvorens het werk te beginnen moet men zeker zijn dat de risico's onder controle zijn. Een eenvoudige vragenlijst helpt u deze risico's op te sporen. Denk over elke vraag goed na. Indien u op één van de vragen NOK heeft aangeduid, is het noodzakelijk dat u contact opneemt met uw verantwoordelijke. Je mag dan in geen geval de werken starten.

Bij de start van de werken.	OK	NOK	NVT
Zijn de uit te voeren werken nauwkeurig omschreven?			
Weet iedereen wat er van hem wordt verwacht?			
Heeft iedereen alle veiligheidsinstructies ontvangen?			
Zijn alle veiligheidsinstructies duidelijk voor iedereen?			
Zijn alle vergunningen aanwezig?			
Is aan alle eisen van de vergunning voldaan?			
Is al het benodigde gereedschap aanwezig?			
Is dit gereedschap in orde?			
Beschikt iedereen over de nodige individuele beschermmiddelen?			
Is de werkomgeving ordelijk?			
Zijn er geen andere bijkomende gevaren? Indien ja, duidt ze aan in de onderstaande lijst en bespreek of bijkomende maatregelen nodig zijn. Indien het risico volgens jouw aanvaardbaar is, duidt je het aan met 'ok'. In het andere geval zet je 'nok' en vraag je raad aan je verantwoordelijke.			
Stootgevaar			
Geraakt worden door bewegende delen			
Knelgevaar			
Valgevaar			
Blootstelling aan hoge of lage temperaturen			
Contact met elektrische stroom			
Contact met gevaarlijke producten			
Kent iedereen de procedure in geval van ongeval?			
Kent iedereen de procedure in geval van nood?			
Na de uitvoering van de werken			
Is de werkplek opgeruimd?			
Is de werkplek terug veilig?			
Datum :	Uitvoerder :		
Gelieve het ingevulde formulier steeds aan uw verantwoordelijke terug te bezorgen.			

Nuttige websites

- www.besacc-vca.be
- www.vca.nl
- www.prebes.be

Opm: Prebes organiseert opleidingen VCA-basis en VCA-Vol.
Info hierover is te verkrijgen op het Prebes secretariaat

Dank u